

Statisztikai tájékoztató – Hajdú-Bihar megye, 2010/1

Tartalom

Bevezető.....	2
A gazdasági ágak teljesítménye	2
Szervezeti háttér, beruházás	5
Lakásépítés	7
Munkaerőpiac, keresetek.....	8
Népmozgalom.....	10
Közlekedési balesetek	11
Táblázatok	13

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

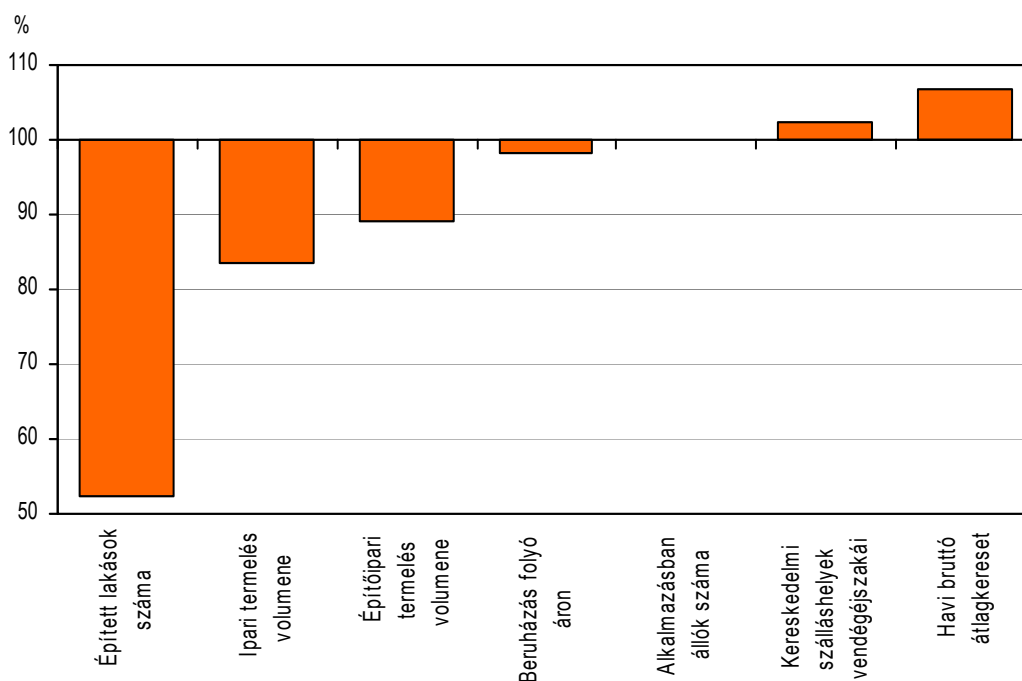
Bevezető

A 2010. I. negyedévi előzetes statisztikai információk szerint a megye gazdasági folyamatait továbbra is a recesszió határozza meg.

Az ipar és a megyei székhelyű építőipar teljesítménye csökkent az előző év azonos időszakához képest. Jelentősen visszaesett az átadott új lakások száma. A kereskedelmi szálláshelyek belföldi vendégforgalma mérséklődött, és a megyei székhelyű gazdasági szervezetek beruházásai folyó áron nem érték el a 2009. I. negyedévi szintet. A krízis okozta kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetet a közmunkaprogram és a részmunkaidős foglalkoztatás bővülése némileg enyhítette. A keresetek reálértéke elsősorban a személyi jövedelemadó szabályainak változásából eredően nőtt.

1. ábra

Fontosabb gazdasági jelzőszámok, 2010. I. negyedév
(2009. I. negyedév = 100)

Előzetes adatok szerint a természetes fogyás a megye népességét tovább csökkentette, a közúti közlekedési balesetek száma pedig kevesebb volt az egy évvel korábbinál.

A gazdasági ágak teljesítménye

A **mezőgazdasági** termékek termelőiár-színvonala országosan az I. negyedévben 0,2%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül a növényi termékek termelői ára átlagosan – a tavalyi 38,5%-os csökkenés után – 1,8%-kal magasabb, az élő állatok és állati termékeké pedig 2,3%-kal alacsonyabb volt.

A tél folyamán a fagyoktól a növénykultúrák komolyabb károsodást nem szenvedtek. A január elejéig tartó enyhe télben az ősszel későn vetett kalászosok fejlődése is folytatódott. A tavasz első hete óta azonban a belvív, néhol a jégeső mellett a viharos erejű szél okozott tetemes károkat a mezőgazdaságban. A megyében a májusban lehullott 100 mm körüli esővel együtt az idén átlagosan már 400 mm csapadék áztatta a földeket, míg sok év viszonylatában az egész éves átlag 600 mm.

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet által közzétett, a tavaszi mezőgazdasági munkák május 17-ei állását tükröző operatív jelentés szerint a megyében összesen 14 ezer hektár mezőgazdasági területet – a tavalyinál 38%-kal többet – ért vízkár. Idén a szántóföldi növényeknek a 2009. év azonos időszakához képest a 13-szorosa pusztult ki. A vízkár miatt teljesen kipusztult növényi állomány 42%-át a káposztarepce teszi ki. A kalászosok összesen 2 ezer hektár területen, ebből a búza 1 ezer hektáron szenvedett kárt.

1. tábla

A mezőgazdasági területet ért vízkár, és a szántóföldi növények téli és kora tavaszi kipusztulása

(hektár)

Megnevezés	2009. május 18.	2010. május 17.
Teljesen kipusztult kalászos összesen	134	2 091
Ebből: búza	96	1 230
őszi árpa	38	647
Teljesen kipusztult káposztarepce	150	1 507
Kipusztult állomány összesen	284	3 598
Ebből: vízkár miatt kipusztult	284	3 598
Árvízzel vagy belvízzel borított mezőgazdasági terület	10 320	14 230
Ebből: nem művelt vízzel borított vagy vizenyős terület	1 173 ^{a)}	7 410 ^{b)}

a) 2009. április 6-ig. – b) 2010. április 19-ig.

Forrás: AKI

Az operatív jelentések alapján Hajdú-Biharban a tavaszi vetésű szántóföldi növények tervezett vetésterületét 210 ezer hektárra, a tavalyival közel azonos nagyságúra irányozták elő a gazdálkodók. A csapadékos, néhol szélsőséges időjárás a szántóföldi munkákat azonban jelentősen visszavetette. Az időszerű mezőgazdasági feladatok (növényvédelem, tápanyag visszapótlás, tavaszi vetés) végzésére nem kerülhetett időben sor. Ez év május 17-éig így a megyében összesen 160 ezer hektáron, az előirányzott terület háromnegyedén került földbe a vetőmag.

2. tábla

A mezőgazdasági munkák állása 2010. május 17-én

Vetésterület	Előirányzott munka ^{a)} , ha	Elvégzett munka, ha	Elvégzett munka az előirányzott %-ában
Tavaszi vetés összesen	212 330	160 196	75,4
Ebből: tavaszi búza	150	–	–
tavaszi árpa	5 979	3 609	60,4
zab	4 825	4 397	91,1
kukorica	122 442	87 968	71,8
burgonya	1 710	1 591	93,0
szója	1 520	129	8,5
napraforgó	37 816	35 411	93,6

a) A tavaszi munkák megkezdésekor.

Forrás: AKI

A fontosabb növények közül legnagyobb a lemaradás a szója, a tavaszi árpa, valamint a legnagyobb területet érintő kukorica esetében.

2010 I. negyedévében Hajdú-Bihar megye **ipari** termelése összehasonlító áron számítva 17%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest a legalább öt főt foglalkoztató ipari vállalkozások telephely szerinti információi alapján. (Országosan ugyanakkor 5%-os bővülést regisztráltak). Az iparosodottság alacsony szintjére utal, hogy az egy lakosra jutó I. negyedévi termelési érték az országos átlagnak az 53%-át tette ki. Hasonló képet mutatnak a megyei székhelyű, legalább 50 fős szervezetek adatai is, melyek a produktum 8%-os visszaesését jelzik.

A megyében jelentős ipari ágazatok mindegyikében csökkenést regisztráltak. Közülük legnagyobb mértékben (19%-kal) az ipari termelés 16%-át adó élelmiszeripar teljesítménye esett vissza a belföldi értékesítések szűkülése következtében. Szintén nagyobb mérséklődés történt a gyógyszergyártás területén, így az ágazat a vegyi anyag, termék gyártásával együttesen az ipari termelés 23%-át adta. A hasonló súlyú, kizárólag belföldre szolgáltatást nyújtó energiaipar teljesítménye 1%-kal maradt el a 2009 I. negyedévitől. Az exportorientált gépiparban is relatíve kisebb (4%-os) mérséklődést regisztráltak, így az ágazat az ipari produktumból 26%-kal részesült.

2010 I. negyedévében a megyei székhelyű közepes és nagyméretű ipari vállalkozásoknál 19 900 fő állt alkalmazásban, 9%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban.

Az ipari értékesítés 2010. január–márciusi árszínvonala országosan 2,3%-kal volt alacsonyabb 2009 azonos időszakához képest. A mérséklődést az exportértékesítés árának 5,3%-os csökkenése okozta, ugyanakkor a belföldi eladások árszínvonala 0,9%-kal emelkedett.

2010 I. negyedévében a négy főnél többet foglalkoztató Hajdú-Bihar megyei székhelyű **építőipari** vállalkozások összesen 6,8 milliárd forint termelési értéket hoztak létre, amely összehasonlító áron 11%-kal maradt el a 2009 I. negyedévitől. Országosan hasonló ütemben esett vissza az építőipar teljesítménye az azonos létszám-kategóriájú szervezetek körében.

Hajdú-Biharban az év I. negyedévében mindkét építményfőcsoport termelése csökkent. A megye építőipari termelésének több mint hattizedét adó épület építés volumene 16%-kal esett vissza, a fennmaradó részt képviselő egyéb építményeken végzett munkáké 1%-kal mérséklődött a bázisidőszakhoz viszonyítva.

Az építőipari produktum mérséklődésében jelentős szerepet játszott az épületek építése ágazat 35%-os visszaesése, amely így a negyedéves termelési érték 28%-át adta. A termelési értékéből csaknem negytizeddel részesedő, főként épületgépezeti szerelési és szakipari munkákat magába foglaló speciális szaképítésben 15%-os csökkenést mértek. Ugyanakkor a termelési érték megközelítőleg egyharmadát képviselő egyéb építmény építése ágazat teljesítménye 43%-kal volt több az egy évvel korábbinál.

3. tábla

Építőipari termelés, 2010. I. negyedév

Ágazat	Épületek	Egyéb építmények	Összesen	Megoszlása, %	2009. I. negyedév=100,0
	építményfőcsoport				
	termelési értéke folyó áron, millió forint				
Épületek építése	1 633	268	1 901	27,9	64,8
Egyéb építmény építése	891	1 310	2 201	32,2	143,0
Speciális szaképítés	1 736	986	2 722	39,9	85,4
Összesen	4 260	2 564	6 824	100,0	89,1

A megyei székhelyű építőipari szervezetek 2010 I. negyedévében az előző évinél 73%-kal nagyobb értékű építőipari munka elvégzésére kötöttek új szerződéseket. Az építményfőcsoportok közül az épületek építésére kötött szerződések értéke 2,2-szeresére emelkedett, az egyéb építményekre vonatkozóké viszont háromtizedével elmaradt a 2009 I.

negyedévitől. A szerződések 88%-a épületeken, 12%-a egyéb építményeken elvégzendő munkákra vonatkozik.

Az építőipar termelői árai 2010 I. negyedévében országosan átlagosan 0,6%-kal nőttek az előző év azonos időszakához viszonyítva.

A megyében működő **kereskedelmi szálláshelyeken** a vendégek száma 7%-kal csökkent, a vendégéjszakáké pedig 2%-kal nőtt 2010 I. negyedévében az előző év azonos időszakához képest. Országosan ugyanakkor élenkült a vendégforgalom.

Az év első három hónapjában 61 ezer vendég kereste fel Hajdú-Bihar kereskedelmi szálláshelyeit, ahol összesen 199 ezer vendégéjszakát töltött el. A forgalom alakulása markáns különbséget mutat a külföldi- és belföldi vendégek vonatkozásában. Míg a más országból érkezők mutatói növekedést jeleznek, addig a hazaiak belföldi üdülései visszaestek.

A külföldiek 2%-kal érkeztek többen az egy évvel korábbinál. Átlagos tartózkodási idejük (5,0 vendégéjszaka) 43%-kal emelkedett, így vendégéjszakáik összességében 46%-kal gyarapodtak. A legtöbben – az elmúlt év azonos időszakához hasonlóan – Romániából, Németországból és Ukrajnából érkeztek, de – a Romániából érkezők kivételével – a vendégek, valamint az általuk eltöltött vendégéjszakák száma alatta maradt a tavalyinak. A legnagyobb visszaesés (33%-os) a német turisták itt töltött idejében tapasztalható, aminek következtében átlagos tartózkodásuk 6 éjszakára rövidült. Az előzőekben említetteken kívüli európai országok zöméből érkező vendégek több éjszakát töltöttek a megyében, mint korábban. Ezen kívül különösen megnőtt a Kínából és Japánból érkezők száma és vendégéjszakája.

A negyedév folyamán a kereskedelmi szálláshelyek 50 ezer belföldi vendéget és 143 ezer belföldivendég-éjszakát jelentettek. E relációban a vendégek száma 10%-kal, míg az éjszakák száma 8%-kal csökkent. A belföldivendég-forgalom közel kilenczetedét fogadó szállodákban még nagyobb arányú volt a visszaesés.

A kereskedelmi szálláshelyek 2010 I. negyedévében összesen 2 milliárd forint bruttó árbevételt realizáltak, folyó áron 11%-kal kevesebbet az egy évvel korábbinál. A csökkenés kizárólag a forgalom volumenének visszaeséséből adódott, hiszen országosan a szálláshelyszolgáltatás január–márciusra számított árindexe stagnált. A bevételek 47%-a adódott a szállásdíjakból, 21%-a pedig a vendéglátásból folyt be. Utóbbi aránya 15 százalékponttal csökkent az előző év azonos időszakához képest. A belföldi szállásdíjak 42%-át üdülési csekkel fizették meg, 274 millió forint értékben.

Szervezeti háttér, beruházás

2010. március 31-én Hajdú-Bihar megyében 92 ezer **gazdasági szervezetet** tartottak nyilván, az országban bejegyzettek 5%-át. Számuk 3 ezerrel, azaz megközelítőleg 4%-kal bővült az előző év azonos időpontjához viszonyítva, amely az országos átlagot (3%) kissé meghaladó ütemű növekedésnek felelt meg.

Gazdálkodási forma szerint a gazdasági szervezetek 72%-a egyéni vállalkozás volt, a társas vállalkozások aránya 23%-ot tett ki, a nonprofit szervezetek 4%-ot, a költségvetési és társadalombiztosítási szervezetek pedig 1%-ot képviseltek.

Március végén összesen 88 ezer megyei székhelyű vállalkozás szerepelt a regiszterekben, 4%-kal több az egy évvel korábbinál, amely az egyéni vállalkozások 3%-os, valamint a társas vállalkozások 5%-os bővülésének eredőjeként alakult ki.

A vállalkozások háromnegyedét (66 300) egyéni vállalkozásként tartották nyilván. Az egyéni vállalkozók háromtizedének volt vállalkozói igazolványa, fennmaradó részük kizárólag adószámmal rendelkező magánszemély volt. A vállalkozói igazolvánnyal rendelkezők száma 1%-kal csökkent, a kizárólag adószámmal rendelkező magánszemélyeké viszont 5%-kal

gyarapodott. Az egyéni vállalkozók 31%-a főfoglalkozásban, 38%-a mellékfoglalkozásban, 30%-a nyugdíjasként folytatta tevékenységét.

A társas vállalkozások száma 2010. március 31-én 21 600 volt, amely közel 1100-zal múlta felül az egy évvel korábbi. A legnagyobb szervezetszám-emelkedés továbbra is a korlátolt felelősségű társaságok körében mutatható ki, melyek száma 13%-kal nőtt, és megközelítette a 11 800-at. A másik gyakori gazdálkodási forma, a betéti társaságok száma 5%-kal mérséklődött, és 7500-at tett ki. E két gazdálkodási forma adta a társas vállalkozások csaknem kilenctizedét. Ezzel egyidejűleg a részvénytársaságok száma 3%-kal emelkedett, a szövetkezeteké viszont tovább csökkent (7%-kal) az előző év azonos időpontjához mérten. (A korlátolt felelősségű társaságok és a részvénytársaságok gyarapodása az alapításukhoz szükséges alaptőke jelentős csökkentésének köszönhető.)

4. tábla

A regisztrált vállalkozások gazdasági forma szerint, 2010. március 31.

Megnevezés	Regisztrált vállalkozások		
	száma	előző év azonos időpontja=100,0	megoszlása, %
Társas vállalkozás	21 614	105,3	24,6
Ebből:			
korlátolt felelősségű társaság	11 758	113,3	54,4
betéti társaság	7 525	95,3	34,8
Egyéni vállalkozás	66 258	102,9	75,4
Összesen	87 872	103,5	100,0

Az egyes gazdasági ágak közül az egyéni vállalkozások túlnyomó része – azáltal, hogy az őstermelők számára kötelezően előírták az adószám kiváltását – a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (56%), az ingatlanügyletek (11%), valamint a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység és a kereskedelem, gépjárműjavítás ágakban (5–5%) koncentrált. Az egyéni vállalkozások száma a gazdasági ágak többségében emelkedett, az előbbieken említett, nagyobb súllyal szereplők közül – a kereskedelem, gépjárműjavítás kivételével, ahol 2%-os csökkenés történt – 2–5%-os bővülés figyelhető meg a 2009. március végi állapothoz képest.

A társas vállalkozások 24%-át a kereskedelem, gépjárműjavításban, 13–13%-át az ingatlanügyletek, valamint a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység ágakban tartották nyilván; az építőiparba 11%-uk, a feldolgozóiparba 8%-uk tartozott. A társas vállalkozások száma valamennyi területen emelkedett. Ezen belül a nagyobb súlyt képviselő ágak közül az ingatlanügyleteket 8, a szakmai, tudományos műszaki tevékenységet 6, a kereskedelem, gépjárműjavítást 5, a feldolgozóipart és az építőipart 2–3%-os növekedés jellemezte.

Létszám-kategóriájuk alapján 10 főnél kevesebb dolgozói létszámot foglalkoztató mikrovállalkozások a megye vállalkozásainak 98,1%-át adták, a 10–49 fős kisvállalkozások 1,6%-ot képviseltek. Az 50–249 fős ún. közepes vállalkozások száma 240, a legalább 250 munkavállalóval rendelkező nagyvállalatoké pedig 30 volt. A mikrovállalkozások száma 4%-kal, a kisvállalkozásoké csaknem 1%-kal bővült az elmúlt év azonos időpontjához viszonyítva, ugyanakkor a közepes és nagyvállalatoké 9-cel, illetve 5-tel csökkent.

2010. március 31-én Hajdú-Bihar megyében ezer lakosra 163 vállalkozás jutott, amelyből 123 egyéni és 40 társas vállalkozás volt. A térségben a vállalkozások elterjedtsége összességében kissé meghaladta az országos átlagot (161), ezen belül azonban a társas vállalkozásoké elmaradt az átlagostól (59).

A megfigyelt Hajdú-Bihar megyei székhelyű gazdasági szervezetek 2010 I. negyedévében 16 milliárd forint értékű **beruházást** valósítottak meg, folyó áron számítva 2%-kal kevesebbet, mint

az előző év azonos időszakában. A mérséklődés a gépberuházások 11%-os csökkenésének volt a következménye, az épületberuházások ugyanakkor 7%-kal bővültek. Így a fejlesztésekből az épületek és egyéb építmények építése 50%-kal részesedett, míg a gépek, berendezések, járművek beszerzéséhez, létesítéséhez, felújításához kapcsolódó ráfordítások 44%-os részarányt képviseltek. A beruházások fennmaradó 6%-át egyéb célra (ültetvény, erdő, tenyész- és igásállat, föld, telek stb. beszerzésére) fordították.

Március végéig a termelő ágak közül az iparban harmadával kevesebbet, a mezőgazdaságban nyolcadával többet fordítottak új tárgyi eszközök beszerzésére, létesítésére, vagy a meglévők felújítására, mint 2009 I. negyedévében, miközben az előbbiektől lényegesen kisebb súlyt képviselő építőiparban csaknem háromnegyedével nőtt a beruházások teljesítményértéke. Összességében a fejlesztések 46%-át adó szolgáltató ágak közül az oktatás, a művészet, szórakozás, szabad idő és a szállítás, raktározás területén jelentős bővülés történt, míg a kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágban 13%-kal kevesebbet investáltak, mint az előző év azonos időszakában.

Lakásépítés

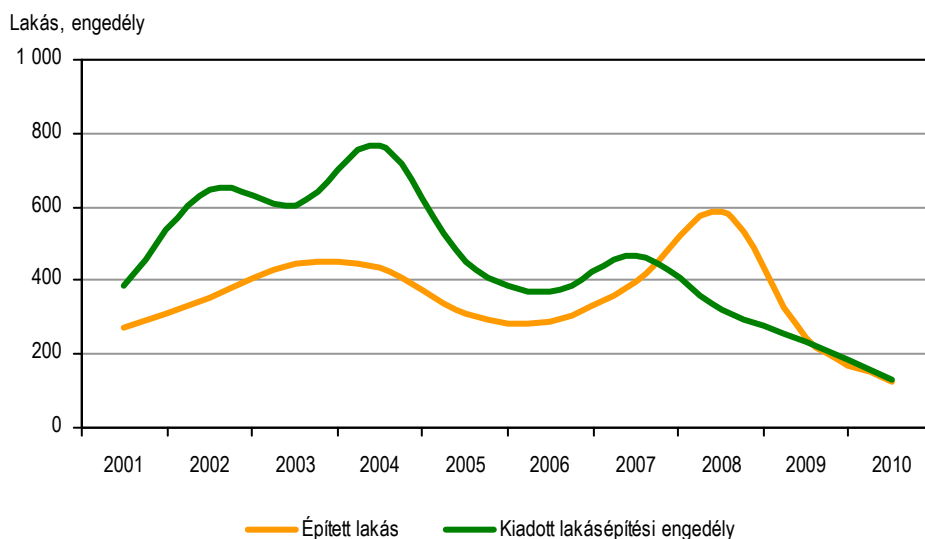
2010 I. negyedévében folytatódott a lakásépítések nagyarányú visszaesése a megyében. Március végéig 127 lakás kapott használatbavételi engedélyt, ami az előző évi alacsony bázisnak is mindössze 52%-át éri el. (Országosan a megyeinél mérsékeltebb, 26%-os csökkenés történt 2009 I. negyedévéhez képest, így az építések intenzitása, tízezer lakosra vetített száma Hajdú-Biharban a – főváros és Pest megye nélkül számított – vidéki átlag alá esett vissza.)

Az év első három hónapjában átadott lakások döntő részét magánszemélyek építették, míg a vállalkozások részesedése tovább csökkent, csupán 5 lakást építettek. Ennek megfelelően a lakások zöme, 119 saját használatra, 8 pedig értékesítés céljából épült. Az új lakások építési forma szerinti megoszlása is a lakossági építetők dominanciáját tükrözi: négyötödüket családi házban vették használatba.

A 2010 I. negyedévében épített lakások átlagos alapterülete 120 m²-re nőtt, és 59%-ukat négy- vagy többszobásra tervezték.

2. ábra

Épített lakások és kiadott új építési engedélyek, I. negyedév

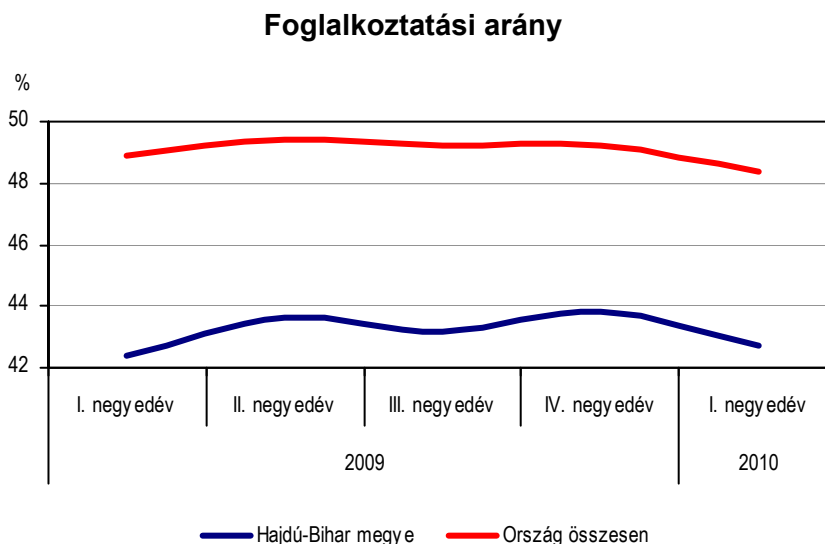
Az I. negyedévben 50 lakás szűnt meg a megyében, ami 19-cel több, mint 2009 azonos időszakában. Az építések és megszűnések egyenlegeként a megye lakásállománya 77 lakással bővült.

A tárgyidőszakban a Hajdú-Bihar megyei építési hatóságok 132 új lakás építésére adtak ki engedélyt, 43%-kal kevesebbre, mint 2009 első három hónapjában.

Munkaerőpiac, keresetek

A Központi Statisztikai Hivatal **munkaerő-felmérése** alapján 2010 I. negyedévében a hajdú-bihari 15–74 éves népesség 49%-a, mintegy 203 ezer fő volt jelen a munkaerőpiacon foglalkoztatottként, vagy munkanélküliként. A megfigyelt időszakban a népesség aktivitási aránya 1,4 százalékponttal volt magasabb az előző év azonos időszakában mérténél. A gazdasági aktivitás fokozódását elsősorban a munkanélküliek számának jelentős (21%-os) emelkedése indukálta, emellett a foglalkoztatottak köre 1200 fővel, nem egészen 1%-kal bővült. Így az év első három hónapjában átlagosan megközelítőleg 176 ezer fő számított foglalkoztatottnak, amely alapján 42,7%-os foglalkoztatási ráta számítható, 0,3 százalékponttal magasabb, mint 2009 I. negyedévében. A mutató értéke országosan 48,4%-os volt, és az előző év azonos időszakához képest 0,5 százalékpontot esett.

3. ábra

Ugyanakkor a munkanélküliek száma 4600 fővel emelkedett, és a vizsgált időszakban 27 ezer fő körül alakult. A munkanélküliségi ráta 2 százalékpontos emelkedést követően 13,4%-ot tett ki. (A mutató értéke országosan hasonló arányban emelkedett, így 2010 I. negyedévében 11,8%-os volt.)

Az **intézményi adatgyűjtés** alapján Hajdú-Bihar megyében 2010 I. negyedévében a 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozásoknál, létszámtól függetlenül a költségvetési és társadalombiztosítási intézményeknél, illetve a megfigyelt nonprofit szervezeteknél átlagosan mintegy 110 ezer fő állt alkalmazásban, ebből 66 ezer fő a versenyszférában, 37 ezer fő pedig költségvetési szerveknél. Számuk összességében az előző év azonos időszakához képest lényegében nem változott. Ezen belül a versenyszférában mintegy 8%-kal kevesebben, a költségvetési szerveknél pedig – összefüggésben a közmunkaprogram kiszélesedésével – 13%-kal többen dolgoztak, mint egy évvel korábban. Ez utóbbi területen regisztrált létszámbővülés többnyire a fizikai foglalkozásúak körében történt. A vizsgált időszakban a megyében közel 11 ezer fő dolgozott részmunkaidőben. Számuk az előző év azonos

időszakához képest jelentősen, 17%-kal bővült, így foglalkoztatottakon belüli arányuk közel 12%-ot ért el.

5. tábla

Alkalmazásban állók, 2010. I. negyedév

Állománycsoport	Összesen	Ebből	
		versenyszféra	költségvetés
Fő			
Fizikai foglalkozásúak	61 110	45 455	11 474
Szellemi foglalkozásúak	49 007	20 862	25 418
Összesen	110 117	66 317	36 892
2009. I. negyedév=100,0			
Fizikai foglalkozásúak	100,3	92,2	143,6
Szellemi foglalkozásúak	99,4	92,1	103,3
Összesen	99,9	92,2	113,1

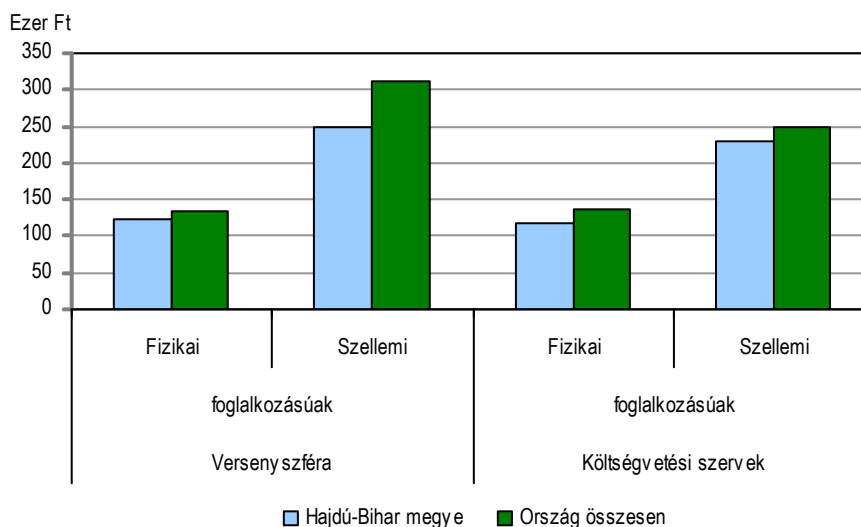
A foglalkoztatási helyzet más irányú megközelítését teszik lehetővé a **Foglalkoztatási és Szociális Hivatal** nyilvántartott álláskeresőkre vonatkozó adatai. E szerint Hajdú-Bihar megyében 2010. március végén közel 50 ezer álláskeresőt tartottak nyilván, 12%-kal többet, mint egy évvel korábban. Ezen belül a pályakezdekők száma az átlagot meghaladóan (17%-kal) emelkedett, és 5200 főt tett ki. Ugyanakkor a 25 évnél fiatalabb álláskeresők köre 13%-kal, 8300 főre bővült. Az álláskeresők 45%-át a nők teszik ki, és számuk a 2009. március végi állapothoz képest az átlagoshoz hasonló mértékben nőtt. Álláskeresési járadékban és segélyben a regisztráltak 28%-a részesült. Az előbbieket 9300 fő jelentősen nem változott, míg az utóbbiaké (4900 fő) mintegy másfélszerese az egy évvel korábbinak. Az álláskeresők további egyharmada volt rendelkezésre állási támogatásra jogosult, és az időszak végi számuk 17 ezer fő körül alakult, amely a 2009. március végénél 13%-kal több.

A vizsgált időszak végén mintegy 1820 munkahely várt kiközvetítésre, az egy évvel korábbinál 40%-kal több. Így egy álláshelyre a 2009. I. negyedév végi 35 fővel szemben 27 álláskereső jutott.

Hajdú-Bihar megyében 2010. I. negyedévében a megfigyelt szervezeteknél teljes munkaidőben foglalkoztatottak **havi bruttó átlagkeresete** 175 ezer forintot tett ki, a szellemi foglalkozásúaké átlagosan 235 ezer, a fizikaiaké pedig 121 ezer forint körül alakult. A bruttó átlagkereset összességében 6,7%-kal haladta meg a 2009. I. negyedévében mértet. Ezen belül a versenyszféra alkalmazottainak körében 6,2%-os, a költségvetési szerveknél pedig 4,8%-os növekedést mutattak ki. A hajdú-bihari alkalmazottak keresetszínvonala 15%-kal volt alacsonyabb az országosan jellemzőnél.

Az egyéb kereseti elemeket – mint például az étkezési, munkába járási, lakhatási költségterítés – is figyelembe véve a megyei alkalmazottak átlagosan havi 183 ezer forintos **munkajövedelemmel** rendelkeztek, amely 6,2%-kal volt magasabb a 2009. I. negyedévinél. A kereseten felüli, úgynevezett egyéb munkajövedelmek az összes jövedelem 4,2%-át képezték.

A teljes munkaidőben foglalkoztatottak havi bruttó átlagkeresete, 2010. I. negyedév

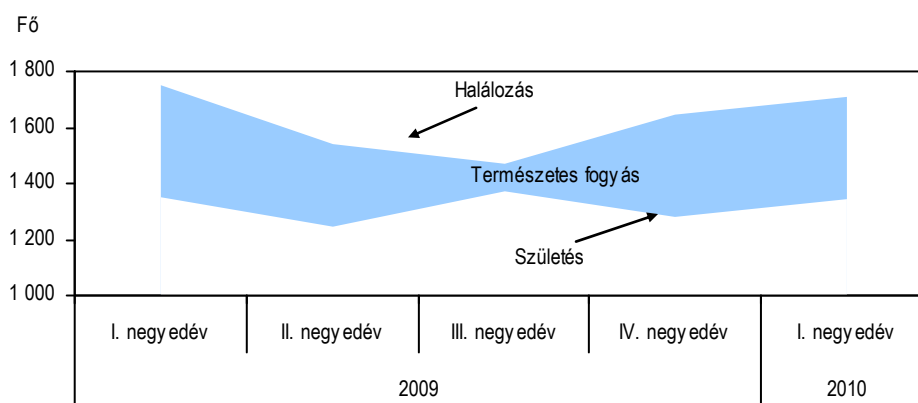

A megfigyelt körben alkalmazottak havi bruttó átlagkeresete alapján 119 ezer forint **nettó kereseti átlag** számítható. A szellemi foglalkozásúak havonta átlagosan 152 ezer forintot, a fizikai foglalkozásúak pedig mintegy 89 ezer forintot vihetek haza. A nettó kereseti átlag 12%-kal haladta meg a 2009. I. negyedévit. A keresetek nettó értékének viszonylag nagyarányú emelkedése döntően a személyi jövedelemadó szabályainak változásával magyarázható. A vizsgált időszakban mért 6%-os országos fogyasztóiár növekedést figyelembe véve a keresetek reálértéke 6%-kal emelkedett.

Népmozgalom

Hajdú-Bihar megyében 2010 I. negyedévében 1343 gyermek született és 1712 haláleset történt. A stagnáló születésszám mellett a halálozások száma 2%-kal csökkent. A születések és halálozások egyenlegeként a természetes fogyás üteme a vizsgált időszakban jelentősen (7%-kal) mérséklődött 2009 azonos időszakához képest. Országosan az élveszületések számában szintén nem történt nagyobb elmozdulás, ugyanakkor a halálozások száma mintegy 7%-kal csökkent. Ez az I. negyedévben a természetes fogyás ütemének nagyarányú (20%-os) lassulását eredményezte az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Természetes népmozgalmi folyamatok

A korábbi tendenciától eltérően kedvezőtlenebbül alakult a megyei csecsemőhalandóság, mind az előző év azonos időszakához, mind az országos átlaghoz viszonyítva. Az év I. negyedévében a megyében 1000 élveszületésre 5,2 csecsemőhalálozás jutott, szemben az egy évvel korábbi 3,7-del. Országosan a csecsemőhalálozási ráta 4,1 ezrelék volt.

2010 I. negyedévében a megyében 182 pár kötött házasságot, 63-mal kevesebb, mint 2009 azonos időszakában. Ez a házassulási hajlandóság további jelentős, mintegy 25%-os mérséklődését mutatja. Országosan szintén visszaesett a házasságkötések száma. A csökkenés mértéke (12%) azonban visszafogottabb volt a megyére jellemzőnél.

Közlekedési balesetek

Hajdú-Bihar megye közútjain 2010 I. negyedévében 163 személyi sérüléssel járó közlekedési baleset történt, 11%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. (Országosan hasonló ütemben, 12%-kal csökkent a balesetek száma). A megyében regisztrálták az országban történt esetek közel 6%-át.

A balesetek nagyobb része – 109 eset – könnyű, 43 súlyos sérüléssel végződött, 11 alkalommal pedig halálos áldozatot követelt. A könnyű sérüléssel járó balesetek száma 16%-kal, a súlyos sérülést okozóké 7%-kal esett vissza, míg a halálos kimenetelűeké 38%-kal nőtt 2009 azonos időszakához viszonyítva.

A közúti balesetet szenvedett személyek száma (249) 4%-kal volt kevesebb a 2009. január–márciusinál. Közülük 183-an könnyű, 54-en súlyos sérüléseket szenvedtek, 12-en életüket veszítették. A könnyű és súlyos sérültek száma egyaránt 5%-kal csökkent, az elhunytaké viszont ötödével nőtt az előző év azonos időszakához mérten.

2010 I. negyedévében az ittas járművezetéssel okozott balesetek száma 2009 azonos időszakához képest 41%-kal csökkent, és 13-at tett ki, így az összes személysérüléssel járó baleset 8%-át adta. Az alkoholos befolyásoltság miatt bekövetkezett balesetekben 11-en könnyű, 2-en súlyos sérüléseket szenvedtek, halálos áldozat nem volt.

6. tábla

A közúti balesetek főbb adatai, 2010. I. negyedév

Megnevezés	Hajdú-Bihar megye		Ország összesen	
	száma	2009. I. negyedév=100,0	száma	2009. I. negyedév=100,0
Balesetek összesen	163	88,6	2 913	88,0
Ebből: halálos	11	137,5	142	87,1
súlyos sérüléssel	43	93,5	845	83,5
könnyű sérüléssel	109	83,8	1 926	90,2
ittasan okozott	13	59,1	325	76,7
Balesetet szenvedett személyek összesen	249	95,8	3 945	87,0
Ebből: meghaltak	12	120,0	159	88,3
súlyosan megsérültek	54	94,7	999	82,6
könnyen megsérültek	183	94,8	2 787	88,5

A balesetek 84%-a (137 eset) a személyszállító járművezetők, ezen belül 109 eset a személygépkocsi-vezetők hibájára vezethető vissza. A balesetek 3%-át segédmotoros kerékpárok, 10%-át tehergépkocsi-vezetők, 11%-át kerékpárosok okozták.

A járművezetők hibájából bekövetkezett balesetek jelentős hányada (40%-a) a sebesség nem megfelelő alkalmazásából, illetve azon belül az útviszonyokhoz történő helytelen

alkalmazkodásból adódott. Az esetek egynegyedét az elsőbbségadás szabályainak megsértése, egyötödét a szabálytalan irányváltoztatás, haladás és kanyarodás idézte elő.

A gyalogosok hibájából 8 közúti közlekedési baleset történt, jellemzően az álló jármű előtti áthaladás, illetve az úttesten való szabálytalan áthaladás következtében.

A vizsgált időszakban tízezer Hajdú-Bihar megyében bejegyzett gépjárműre 9 baleset jutott, 1-gyel több, mint országosan.

Táblázatok

Összehasonlító adatok (megye – régió – ország)

2010. I. negyedév

Megnevezés	Hajdú-Bihar	Jász-Nagykun-Szolnok	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld	Ország
	megye				
Lakónépesség					
Népesség száma, ezer fő ^{a)}	540	391	561	1 492	10 013
Népesség indexe	99,6	99,0	99,2	99,3	99,8
Ipar					
Termelés volumenindexe ^{b)}	83,4	125,3	88,2	103,7	104,8
Egy lakosra jutó termelési érték ^{b)} , ezer Ft	243,6	686,6	145,5	322,8	459,3
Termelés volumenindexe ^{c)}	92,1	105,8	98,0	98,1	106,0
Értékesítés volumenindexe ^{c)}	97,9	105,1	97,0	99,4	101,6
Ezen belül: belföldi	95,8	123,6	111,7	100,5	89,9
export	105,1	96,3	90,3	97,7	112,8
Értékesítésből az export aránya, %	25,0	61,8	64,1	40,0	56,8
Építőipar					
Építőipari termelés volumenindexe ^{d)}	89,1	99,3	95,0	93,3	89,7
Egy lakosra jutó termelési érték ^{d)} , ezer Ft	12,6	8,3	11,4	11,0	20,1
Turizmus					
Vendégek száma, ezer	61,2	18,7	15,9	95,7	1 143,7
Vendégek számának indexe	92,3	105,2	96,5	97,1	104,0
Vendégéjszakák száma, ezer	198,6	43,1	28,7	270,3	2 778,4
Vendégéjszakák számának indexe	102,4	114,0	93,8	104,4	105,2
Regisztrált vállalkozások^{e)}					
Regisztrált vállalkozások száma	87 872	49 546	107 321	244 739	1 608 336
Regisztrált vállalkozások számának indexe	103,5	102,4	102,1	102,6	102,7
1000 lakosra jutó vállalkozás	163	127	191	164	161
Beruházás					
Teljesítményérték, millió Ft	16 018	7 043	12 249	35 310	493 056
Egy lakosra jutó teljesítményérték, ezer Ft	29,7	18,0	21,8	23,7	49,2
Gazdasági aktivitás^{f)}					
Aktivitási arány, %	49,3	51,1	49,7	49,9	54,9
Foglalkoztatási arány, %	42,7	44,4	39,7	42,0	48,4
Munkanélküliségi ráta, %	13,4	13,0	20,0	15,7	11,8
Alkalmazásban állók száma és keresete^{g)}					
Alkalmazásban állók száma, ezer fő	110,1	78,0	102,0	290,2	2 623,4
számának indexe	99,9	101,2	107,3	102,7	98,2
havi bruttó átlagkeresete, Ft	174 891	158 938	155 991	163 984	206 953
havi bruttó átlagkeresetének indexe	106,7	106,8	102,5	105,2	105,7
havi nettó átlagkeresete, Ft	118 688	110 138	108 446	112 803	135 006
havi nettó átlagkeresetének indexe	112,4	111,4	108,5	110,7	111,9
Lakásépítés					
Épített lakás	127	86	181	394	4 878
Épített lakások indexe	52,3	37,7	84,2	57,4	73,7
Tízezer lakosra jutó épített lakások száma	2,4	2,2	3,2	2,6	4,9

a) 2010. január 1-jén.– b) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai.– c) A 49 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai.– d) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai.– e) Az országos adatok a külföldön működőkkel együtt.– f) A KSH munkaerő-felmérése alapján.– g) A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek székhely szerinti adatai.

Index: előző év azonos időszaka (időpontja) = 100,0.

Gazdasági-társadalmi jelzőszámok I., 2010

Megnevezés	Hajdú-Bihar megyében				Országosan, I. n. év
	I. n. év	I. félév	I–III. n. év	I–IV. n. év	
Ipari termelés értéke ^{a)} , millió Ft	131 517				4 598 942
előző év azonos időszaka = 100,0	83,4				104,8
Ipari termelés értéke ^{b)} , millió Ft	107 359				4 217 456
előző év azonos időszaka = 100,0	92,1				106,0
Ipari értékesítés ^{b)} , millió Ft	243 145				5 089 287
előző év azonos időszaka = 100,0	97,9				101,6
Ezen belül: belföldi értékesítés, millió Ft	182 306				2 200 283
előző év azonos időszaka = 100,0	95,8				89,9
export, millió Ft	60 839				2 889 005
előző év azonos időszaka = 100,0	105,1				112,8
Építőipari termelés értéke ^{c)} , millió Ft	6 824				201 628
előző év azonos időszaka = 100,0	89,1				89,7
Épített lakások száma	127				4 878
előző év azonos időszaka = 100,0	52,3				73,7
Megszűnt lakások száma	50				504
előző év azonos időszaka = 100,0	161,3				59,0
Kiadott lakásépítési engedélyek száma	132				5 561
előző év azonos időszaka = 100,0	57,1				70,1
Élvezületések száma	1 343				23 533
előző év azonos időszaka = 100,0	99,3				99,4
Halálozások száma	1 712				33 254
előző év azonos időszaka = 100,0	97,9				93,3
Természetes szaporodás, fogyás (–)	–369				–9 721
előző év azonos időszaka = 100,0	93,2				81,3
A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak száma	198 556				2 778 352
előző év azonos időszaka = 100,0	102,4				105,2
Ebből: külföldiek	55 479				1 332 851
előző év azonos időszaka = 100,0	145,5				106,0
Beruházások teljesítményértéke, millió Ft	16 018				493 056
Alkalmazásban állók száma ^{d)}	110 117				2 623 438
előző év azonos időszaka = 100,0	99,9				98,2
Alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete ^{d)} , Ft	174 891				206 953
előző év azonos időszaka = 100,0	106,7				105,7
Alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete ^{d)} , Ft	118 688				135 006
előző év azonos időszaka = 100,0	112,4				111,9
Alkalmazásban állók átlagos havi munkajövedelme ^{d)} , Ft	182 620				218 151
előző év azonos időszaka = 100,0	106,2				105,0

a) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai, az indexek összehasonlító áron.– b) A 49 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai, az indexek összehasonlító áron.– c) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai, az indexek összehasonlító áron.– d) A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek székhely szerinti adatai.

Gazdasági-társadalmi jelzőszámok II., 2010

Megnevezés	Hajdú-Bihar megyében				Országosan, I. n. év
	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	
Foglalkoztatottak száma ^{a)} , ezer fő	175,9				3 719,3
előző év azonos időszaka = 100,0	100,7				98,8
Munkanélküliek száma ^{a)} , ezer fő	27,1				497,8
előző év azonos időszaka = 100,0	120,5				123,6
Gazdaságilag inaktív népesség száma ^{a)} , ezer fő	208,7				3 470,4
előző év azonos időszaka = 100,0	97,3				98,3
Munkanélküliségi ráta ^{a)} , %	13,4				11,8
Nyilvántartott álláskeresők száma az időszak végén	49 914				644 162
előző év azonos időpontja = 100,0	111,7				114,2
Álláskeresői járadékban részesültek száma az időszak végén	9 256				167 053
előző év azonos időpontja = 100,0	100,8				101,6
Álláskeresői segélyben részesültek száma az időszak végén	4 908				73 168
előző év azonos időpontja = 100,0	153,7				149,8
Rendelkezésre állási támogatásban részesültek száma az időszak végén ^{b)}	17 059				177 973
előző év azonos időpontja = 100,0	113,1				101,7

a) A KSH munkaerő-felmérése alapján.– b) Rendszeres szociális segélyben részesültekkel együtt.

További információk, adatok (linkek):

[Részletes megyei adatok
stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Malakucziné Póka Mária

További információ: Novák Géza

Telefon: (+36-52/529-809), geza.novak@ksh.hu

[Információs szolgálat](#), telefon: (+36-52/529-805, +36-52/529-804)